

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **VarioMedical, a.s.**, se sídlem Mlýnská 326/13, Brno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2018, č. j. 30006/18/5200-11431-706871, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 12. 2020, č. j. 62 Af 98/2018 - 203,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobkyni **se vrací** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5000 Kč, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností žalobkyně brojila proti rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 3. 12. 2020, č. j. 62 Af 98/2018 - 203, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2018, č. j. 30006/18/5200-11431-706871. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil platební výměry Finančního úřadu pro Jihomoravský kraj na daň z příjmů právnických osob a na zrušení daňové ztráty z příjmů právnických osob, včetně zákonného penále za zdaňovací období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011, od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 a od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013.

[2] Nejvyšší správní soud se kasační stížností zabýval nejprve z hlediska splnění podmínek řízení, neboť pouze v tomto případě může být kasační stížnost soudem meritorně projednána.

[3] Jedna z těchto podmínek, stanovená v § 106 odst. 2 s. ř. s., je, že *(k)asační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení. Osobě, která tvrdí, že o ní soud nesprávně vyslovil, že není osobou zúčastněnou na řízení, a osobě, která práva osoby zúčastněné na řízení uplatnila teprve po vydání napadeného rozhodnutí, běží lhůta k podání kasační stížnosti ode dne doručení rozhodnutí posledním z účastníků. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. (pozn. zvyraznění provedeno Nejvyšším správním soudem)*

[4] Podle § 40 odst. 2 věty první s. ř. s. *(l)hůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty.*

[5] Podle § 40 odst. 3 věta první s. ř. s., *(p)růpadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den.*

[6] Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., *(n)estanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán předčasně nebo opožděně.*

[7] Z potvrzení o dodání a doručení do datové schránky (č. l. 210 spisu krajského soudu) vyplynulo, že kasační stížností napadený rozsudek byl žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) dodán do její datové schránky v neděli dne 3. 12. 2020 a po uplynutí desetidenní lhůty, během níž se stěžovatelka do datové schránky nepřihlásila, nastala v neděli dne 13. 12. 2020 na základě § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), zákonná fikce doručení dokumentu. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 6. 5. 2013, č. j. 5 Afs 76/2012 - 28, „*(n)epřihlásí-li se do datové schránky osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu, ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručení posledním dnem této lhůty, a to i v případě, že připadne konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek.*“ Od tohoto data tedy začala stěžovatelce plynout dvoutýdenní lhůta k podání kasační stížnosti.

[8] Protože konec této lhůty by podle § 40 odst. 2 s. ř. s. připadl na neděli dne 27. 12. 2020, s ohledem na § 40 odst. 3 věta první s. ř. s. „*je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den*“, tedy pondělí 28. 12. 2020. Protože kasační stížnost podala stěžovatelka až dne 23. 3. 2021, podala ji opožděně.

[9] Stěžovatelka uvádí, že jí byl rozsudek doručen až 9. 3. 2021. Do tohoto data se totiž nemohla přihlásit do datové schránky, neboť příslušný člen jejího představenstva ztratil přístupové údaje. Ten dne 4. 12. 2020 požádal Ministerstvo vnitra o zneplatnění ztracených přístupových údajů a vydání nových. Dne 3. 2. 2021 odpovědělo Ministerstvo vnitra, jakým způsobem a u jakého subjektu může zástupce jako občan Slovenské republiky požádat o nové přístupové údaje. Ty byly na základě nové žádosti zástupci doručeny dne 9. 3. 2021, kdy se přihlásil do datové schránky, čímž byl rozsudek doručen. V tento den tedy podle stěžovatelky pominula překážka, která jí bránila se přihlásit do datové schránky.

[10] Stěžovatelka proto jako součást své kasační stížnosti podala i žádost o prominutí lhůty k provedení úkonu – podání kasační stížnosti podle § 40 odst. 5 s. ř. s. K možnosti či nemožnosti prominout lhůtu k podání kasační stížnosti se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 30. 1. 2018, č. j. 2 As 315/2015 – 113. V něm konstatoval, že „*(v) soudním řízení správním nepochybně existují situace, v nichž je na základě § 40 odst. 5 s. ř. s. možno zmeškání lhůty prominout. Nicméně § 106 odst. 2 věta poslední s. ř. s. stanoví, že [z]meškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout. Nejvyšší správní soud by tedy nemohl s ohledem na tuto právní úpravu žádosti stěžovatele vyhovět a zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti prominout.*“ Uvedený institut tedy nelze v případě stěžovatelky aplikovat.

[11] Stěžovatelka dále poukázala na § 17 odst. 5 zákona o elektronických úkonech, podle nějž „*(o)soba, pro niž byla datová schránka zřízena, může za podmínek stanovených jiným právním předpisem žádat o určení neúčinnosti doručení podle odstavce 4*“. Obecně vzato je jisté i v soudním řízení správním možno vyslovit neúčinnost doručení dokumentu podle citovaného ustanovení. Zde Nejvyšší správní soud upozorňuje, že odkaz stěžovatelky na určení neúčinnosti doručení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, není přílehlavý, neboť nedopadá na doručování v soudním řízení,

pokračování

ale v řízení správním. V daném případě by se v souladu s § 64 s. ř. s. použil přiměřeně § 50d o. s. ř., podle jehož odstavce 1 „(n)a návrh účastníka rozhodne odesílající soud, že doručení je neúčinné, pokud se účastník nebo jeho zástupce nemohl z omluvitelného důvodu s písemností seznámit. Návrh je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy se s doručovanou písemností seznámil nebo mohl seznámit. V návrhu musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uveden den, kdy se účastník s doručovanou písemností seznámil nebo mohl seznámit, a označení důkazů, jimiž má být včasnost a důvodnost návrhu prokázána.“. Právě § 50d o. s. ř. je ustanovením „jiného právního předpisu“, s nímž počítá § 17 odst. 5 zákona o elektronických úkonech a dopadá na soudní řízení podle o. s. ř. a s. ř. s.

[12] Ze spisu však vyplývá, že stěžovatelka nepostupovala podle § 50d o. s. ř. a nepodala návrh k odesílajícímu soudu, v tomto případě krajskému soudu (nikoli Nejvyššímu správnímu soudu - viz § 50d odst. 1 věta první o. s. ř.), aby rozhodl o neúčinnosti doručení. Nejvyšší správní soud nemá k prohlášení neúčinnosti doručení v daném případě pravomoc (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 Ads 96/2012 - 21). Zároveň z žádného ustanovení procesních předpisů pro soudní řízení (správní) neplyne povinnost Nejvyššího správního soudu návrh postoupit krajskému soudu k rozhodnutí se zachováním lhůty pro jeho podání (jak je tomu např. v případě podání kasační stížnosti ke krajskému soudu, ač má být podána u Nejvyššího správního soudu, viz § 106 odst. 4 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud dodává, že ačkoliv nemá pravomoc k rozhodnutí o neúčinnosti doručení podle § 50d o. s. ř., není dotčena jeho pravomoc samostatně posoudit včasnost podání kasační stížnosti včetně rozhodující skutečnosti, od níž se odvíjí běh lhůty, tj. dne, kdy bylo rozhodnutí krajského soudu stěžovatelce doručeno (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2010, č. j. 3 Ans 12/2010 - 105). Rozsudek zamítající žalobu stěžovatelky byl dodán do její datové schránky dne 3. 12. 2020. Pokud člen představenstva stěžovatelky (právní profesionál - advokát zapsaný v seznamu advokátů Slovenské advokátní komory) zjistil dne 4. 12. 2020 ztrátu přihlašovací údajů do datové schránky, stěžovatelka měla a mohla učinit potřebná opatření k omezení negativních dopadů této skutečnosti – jistě mohla mimo jiné v řízeních, o níž jí bylo známo, že se v jejich věcech vedou, požádat příslušné orgány, aby jí s ohledem na ztrátu přihlašovací údajů doručovaly po určitou dobu jinak než do datové schránky (srov. obdobně § 46a odst. 3 o. s. ř.). I kdyby tak neučinila a problém s písemnostmi doručeny do své datové schránky začala řešit až po jejím opětovném zpřístupnění, měla k tomu procesní nástroj. Mohla totiž neprodleně poté, co se po obnovení přístupu do datové schránky dozvěděla o doručení rozsudku krajského soudu, podat žádost o vyslovení neúčinnosti doručení podle § 17 odst. 5 zákona o elektronických úkonech ve spojení s § 50d o. s. ř., a to *do 15 dnů ode dne, kdy se s doručovanou písemností seznámil nebo mohl seznámit* (§ 50d odst. 1 věta druhá o. s. ř.). Pokud by krajský soud důvod neseznámení se s písemností, tedy ztrátu přístupových údajů k datové schránce, shledal omluvitelným, rozsudek krajského soudu by byl považován za doručení *dnem právní moci rozhodnutí o neúčinnosti* (§ 50d odst. 3 o. s. ř.). Od tohoto okamžiku by začala běžet lhůta k podání kasační stížnosti.

[14] Stěžovatelka však výše uvedeným způsobem nepostupovala a místo toho podala kasační stížnost spolu se (zjevně beznadějnou) žádostí o prominutí zmeškání lhůty k podání této kasační stížnosti.

[15] Nejvyšší správní soud proto ze shora uvedených důvodů kasační stížnost stěžovatelky odmítl jako opožděnou za použití § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Nejvyšší správní soud rozhodl o vrácení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti ve výši 5000 Kč stěžovatelce podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto ustanovení soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. dubna 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu